AKBABA

Z. Sertel — Nereye gidiyoruz Sabiha?..
S. Sertel — Altımdaki ata sor!..

BİR BAŞMAKALE

Necmettin Sadak, Ahmet Emin Yalman'a yazdığı bir cevapta: «Yolda kime rastladın?.. Yine vapurda kiminle konuştun?.. Yine seni kimler kandırdı?» diyordu.

Akşam başmuharririnin bu sözü elbet yüzde yüz şaka değildir. Lâtifeye, bir mizah gazetesi olan Akbabada bile bu kadar geniş yer vermiyoruz.

Okuyucularımızı aydınlatmak için, muharririmiz Çimdik'i, Adadaki köşkünden Cağaloğlundaki matbaasına gelinceye kadar Yalman çelebiyi yakından takibe memur ettik.

Bu kısa yolculuğun notlarını aynen neşrediyoruz:

Üstat, Nizam caddesindeki villâsından çıktı. Pırıl pırıl bir güz sabahı içinde, etrafı süzerek yürüyor. Belli ki henüz mevzuunu bulmamış. Ne yazacak acaba?.:

Karşıki boş arsada, kuyruğunu havaya diken bir eşek, burun deliklerini açmış, heyecanlı nağralarla anırıyor:

— Â.. Â... Â!...

Üstat, durdu, düşündü, sonra küçük defterine bir şeyler notetti. Mevzuunu buldu galiba: Hürriyete dair bir başmakale yazacak!

Yürüyoruz. Uzaktan, kırbaç şakırtıları altında dört nala atların uçurduğu bir araba geliyor. İçinde bir millet vekilimiz: Yavuz Abadan!

Ahmet Emin Yalman tekrar not defterini çıkarıp bir şeyler yazdı. Hatırıma «Cem»in eski bir karikatürü geliyor: Çektiklerimiz!

Yürüyoruz. Yokuşun başında ihtiyar bir kavuncu küfesini indirdi, dinleniyor... Aman yarabbi, bu ne perişan kıyafetti: Vücudunu örten paçavraların hangisi kumaş, hangisi yama, belirsiz hale gelmişti artık...

***

Güverteye çıktık. Üstat bir masa çekip oturdu. Ben de yanındaki koltuğa yerleştim. Bir kahve ısmarladı, çantasından bir deste kâğıt, iç cebinden bir mürekkepli kalem çıkardı.

Gazetemin arkasından gözlerim onu takip ediyor:

[Köylüye efendimiz diyen Türk inkılâbı, yermi yıl içinde ne yaptı? Gördüğümüz imar hareketleri, refah alâmetleri, eski bir binanın yüzünü parlatan sathî boya gibi yalnız bir kaç şehrimizin ana caddelerinde görülmektedir. En basit sağlık şartları içinde bile yaşamayan Türk köylüsünün hayatı fakirlik kelimesile bile ifade edilemiyecek kadar düşkündür.

Dün, Ada yollarında, zengin köşklerin pençerelerine inliyerek geçen bir kavuncu gördüm...]

Bu aralık üstadın yanına bir dostu geldi:

— Kolay gelsin.. Başmakale mi?

— Evet!.. Yolda bir kavuncu gördüm de...

— Aman birader yaz.. Halden, tanesini otuz kuruşa aldıkları kavunları yüz kuruşa, yüz on kuruşa, hattâ yüz yirmi kuruşa satıyorlar. Düşün bir kere, her biri en aşağı elli kavun satsa, vasatî yetmişer kuruştan, günde 35 lira kâr.. Ayda ne eder? Toparlak hesap bin lira, değil mi? Bunlarla, bu tufeylilerle mücadele etmeli azizim, mücadele... Haydi Allah kalemini keskin etsin!

Üstat, gözleri biraz daha dalgın, yazdığı satırları çizip yeniden başladı:

[Yirmi inkılâp yılının yegâne hayırlı eseri köy enstitülerimizdir. Türk köylüsünün bilhassa mânevî kalkınmasını bu müesseselerden bekliyoruz.

Şehirlerimizi ve şehirlilerimizi sefalete düşüren altı harb yılı, Türk köylüsünü ve Türk köyünü milyonlara boğmuştur. Fakat yaşama şartlarını bilmeyen bu insanlar, binlik banknot destelerini parça parça mintanlarının göğsünde saklayarak...]

Alt kamaradan yukarıya çıkan bir yolcu, gülümseyerek masamıza yaklaştı:

(Sonu 10 uncu sayfada)

— Ne olmuş acaba?.. Yangın mı çıkmış?..
— Hayır... İngiliz kumaşı gelmiş!..

AKBABA

Yıl : 23 · Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Yusuf Ziya Ortaç · Sayı : 77

Nefes

Cumhuriyet Halk Partisinin kuruluş tarihi ne olursa olsun, o, 19 Mayıs 1919 dur.

Mustafa Kemal, Samsuna ayak bastığı gün, Anayurt ona gebe kalmıştı.

C. H. P. nin yapısında çeyrek asrın bütün zaferlerini görürüz: O, biraz İnönü, biraz Sakarya, biraz Dumlupınar ve biraz Lozandır.

Hayır, hepsini inkâr edelim: Yediğimiz şekeri, yaktığımız kömürü, giydiğimiz kumaşı, bindiğimiz treni, peçesiz yüzü, sarıksız kafayı, zorbasız köyü, eşkıyasız dağı...

Fakat aldığımız nefesi?.. Onu inkâr edebilir miyiz?

Evet, aldığımız nefesi diyorum!

Yer yüzünde kaç millet, 1939-1945 trajedisinin seyircisi kalabildi? Almanya mı? Fransa mı? İngiltere mi? Rusya mı? İtalya mı? Bulgaristan mı? Yunanistan mı? Sırbistan mı? Polonya mı? Finlandiya mı? Romanya mı?..

Muhalefetin otuz iki dişini ağzımızda bileyerek bütün hıncımızla bağıralım: C. H. P. hiç bir şey yapmadı... Yol yapmadı, mektep yapmadı, fabrika yapmadı...

Fakat, Harb de yapmadı!

Bunun ne olduğunu anlamak isteyenler, mağlûpların Berlinine değil, galiplerin Londrasına baksınlar.

Yusuf Ziya Ortaç

Onlardan biri — Daha ne yapacaksınız?.. Yirmi yıldır bu millete, bu memlekete yapmadığınız kaldı mı?..

Bizden biri — Doğru.. Mektepten hastaneye, bankadan fabrikaya kadar ne görüyorsanız hepsini yaptık!

Karaborsacı — Gazetelere ilân vereceğiz, yazınız: Piyasaya gelen Avrupa mallarını toplamak için boks yapmasını, güreş tutmasını, uzun atlamasını, düz duvara çıkmasını bilen, gücü kuvveti yerinde, açık göz bir genç aranıyor!..

OLAYLAR ALAYLAR

HAYDARPAŞA KÖPRÜSÜ

[Arkadaşımız Görünmeyen Adam bir müddettenberi rahatsız olduğundan Haydarpaşa köprüsünün açılış töreninde hazır bulunamamış, fakat Anadolu ajansından bir dostunu bu işe memur etmiştir. Ajans muhabirinin verdiği malûmata bir şey ilâve etmediği için de yazıda görülecek üslûpsuzlukların kendisine ait olmadığını açıklamağa lüzum görüyoruz :]

İstanbul 30 A. A. — [Anadolu ajansının özel muhabirinin Haydarpaşa civarında bir mevkiden verdiği haber] Bugünkü Zafer bayramında Türk milleti yeni bir millî zafer daha kazanmıştır. İstanbulun topografyasını pek iyi bilmediğim ve bu yazıyı da tercüme etmediğim için, köprünün mevkiini iyice tâyin edemezsem de Üsküdarla Kadıköyü birbirine bağlıyan köprü bugünkü 30 Ağustos 1945 tarihinin öğle sonrasında Ulaştırma Bakanı Ali Fuat Cebesoy'un kestiği makasla resmen umuma açılmıştır. Bu hususta kendisine sorulan yeterli bir kaynak verdiği cevap sırasında ezcümle demiştir ki:

— Malûmuâliniz temiz iş altı ayda çıkar. Köprünün inşası geçen sene bitmek üzere olduğuna göre biz bu sözü ufak değişiklikle altı yıl haline getirdik. Köprünün Türk mühendisler ve Türk ustalarla inşasına 1938 de başlanmış ve bu gün açılmakta bulunmuştur. Gördüğünüz gibi bu köprü Haydarpaşayı Kadıköyüne bağlamakta, oradan da Üsküdara geçilmektedir. Ayakları betondan olan bu köprü demir bünyesile dünyanın en uzun kökrüsüdür.

Bu son sözler üzerine selâhiyettar kaynakla aramızda şöyle konuşma yapılmıştır :

— En uzun köprü mü?

— Evet, çünkü dünyada altı yılda yapılan bir başka köprü daha yoktur. Bir Brooklyn vardı o da malûm olduğu veçhile son bombardımanlarda tarihe karışmıştır. Köprümüzün boyu 250 metredir. Ömrünün boyundan yüz kere uzun olacağı şüphesizdir.

— Üstünden tramvay geçmiyecek mi ?

— Ray kıtlığı dolayısile şimdilik böyle bir tehlike yoktur. Mamafih vukuu muhtemel kazalar için İbrahim ağa çayırına giden dik yo-

kuştaki tramvay şebekesi sökülmeyecek ve o taraftaki kaza ihtimalleri daima elde tutulacaktır.

— Şu sapan kısım nereye çıkar?

— O Kadıköyüne. Bu taraf ta Haydarpaşaya, doğru istasyona. Mamafih daha kısa yoldan tren hattına inmek iktiza ederse o zaman buradan kendini aşağı atmak da mümkündür.

Yetkili zatın verdiği bu değerli izahlardan sonra köprünün fiyatını sordum:

— Geçiş bedavadır, dedi, hattâ gazetelerle davet ettiğimiz halde yine millet vekillerini açılış törenine toplayamadık. Belki yarın yolcu çağırmak için de ayrıca ilânlar veririz!

— Ben köprünün maliyetini sormuştum..

— İki milyona yakındır.

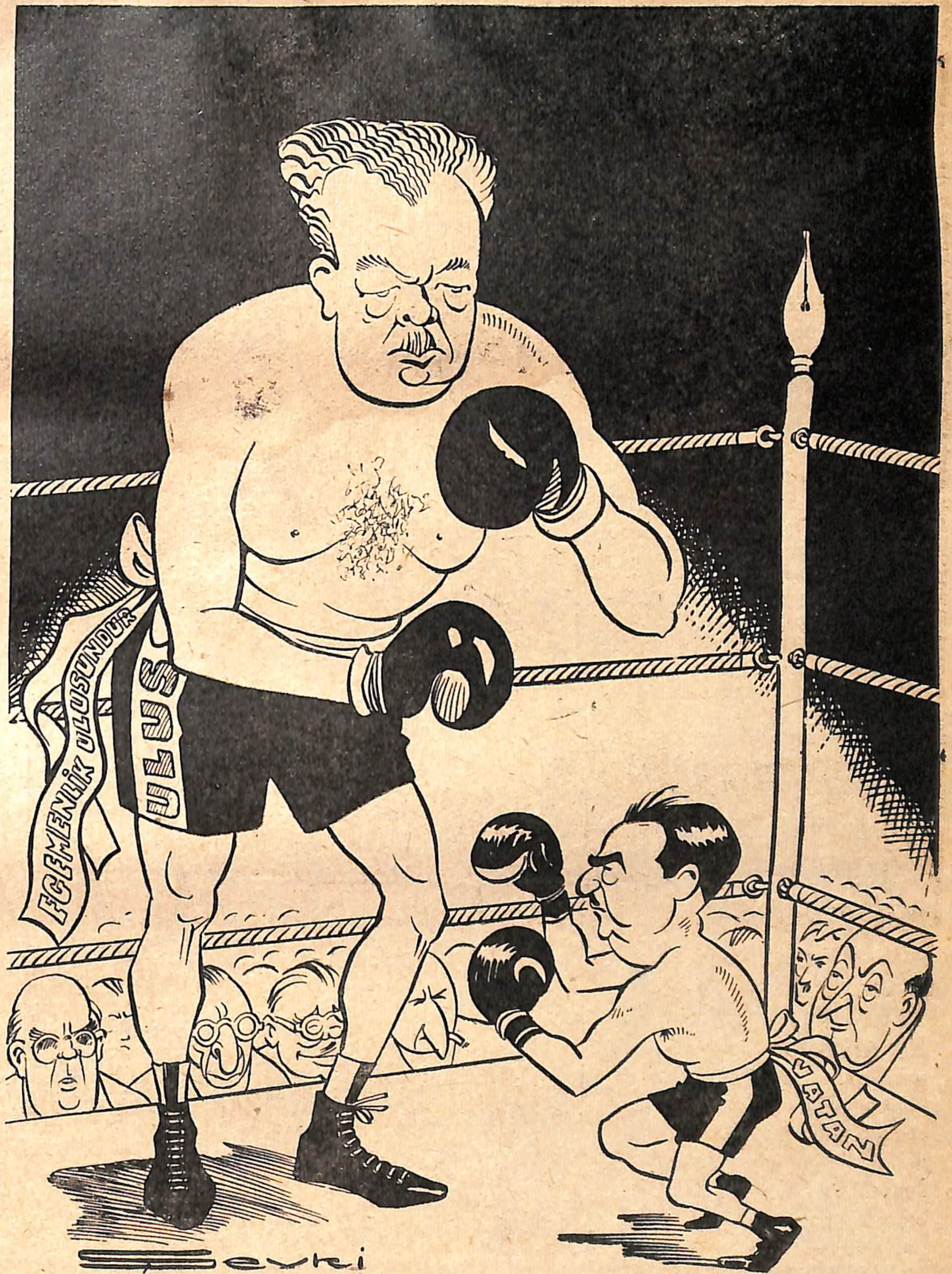
Son günlerde İstanbulda yeniden türeyen 21 milyonerin her biri bir köprü kursa demek ki belki de asma köprü bile yapılabileceği bu beyanata atfen anlaşılmaktadır.

Üvertürden sonra davetliler iki tarafa geçerek âdet olduğu veçhile kurban kesilmesine intizar etmişler, trenlerin hep birden bağırmaları üzerine arkadan gelen otomobilin sesini duyamayan bir misafirin çiğnenmesi bu temenniyi acı bir surette tahakkuk ettirmiştir. Derhal çağrılan can kurtaran otomobili köprünün açılışına ister istemez iştirak etmişlerdir.

Haydarpaşa köprüsünün böyle anlarda da iki kilometrelik bir yolu ekonomize edeceği bu tecrübeyle anlaşılmıştır.

Merasim bitince davetliler sabırsızlıkla bekledikleri kritik anın hülûl ettiğini sezmekte gecikmemişler ve büyük bir neşe ile hazırlanan büfeye hücuma geçmişlerdir. İçkilerin tesirile köprü gözlere daha şirin, muvaffakiyet daha büyük görünmüştür. Böyle bir muvaffakiyetten dolayı Devlet Demir Yollarını tebrike Anadolu Ajansı mezundur.

Görünmeyen Adam

Ulus - Vatan maçı:
F. R. Atay — Egemenlik Ulusundur!

Yardım

Bay Muhteşem — Yerli mallar fazla göze batmağa başladı. Tensikat yapılsın...

(Birgün sonra)

Bay Dalkavuk — (Bay Muhteşeme) Yerli mallardan otuz yardımcı memur çıkarılmış efendimiz...

Bay Muhteşem — Evet... Artık yardıma ihtiyaç kalmadı.

200.000 harb suçlusu

— Avrupada iki yüz bin harb suçlusu aranıyor, fakat bir türlü bulunamıyormuş..

— İki sebepten olmalı!

— Ne gibi?

— Birincisi, bu kadar adamın bir arada bulunduğu bir yer kalmaması, ikincisi de harb suçlularını savaş meydanında arayacak yerde harabelerde aramaları...

Zeytin

Edirnekapı ile Topkapı semtleri arasında mukim Evkaf ketebesinden Hafız Abdullah ile karısı bâyân Pakize arasında geçen muhaveredir:

Kadın — Hu!! Efendi. Bak, memurlara zeytin dağılacakmış ayol!

Hafız —(Telâşla gözlüğünü aranarak) Ya. Nihayet memurlara da yiyebilecekleri birşey dağıtmağı akıl ettiler desene!.

Ajans Dili

A. A. nın 2 eylûl Londra mahreçli olup 3 eylûlde tekmil gazetelerde çıkmış bir telgrafını tek kelime katmadan buraya naklediyoruz. Bu örnek ajans dilinin nefaseti hakkında mevcut fikirlere birşeyler daha ilâve edebilir.

"Radyonuzu Belgrat istasyonuna göre ayarlayacak olursanız bu köylerde kan gövdeyi götürmekte, tethiş hüküm sürmekte, köy namına dumanları tüten enkaz yığınlarından başka birşey görülmemekte, kadın erkek her kese işkence edilmekte, aileler paniğe kapılıp kaçmakta, bütün memleketi bir felâket kasıp kavurmakta ve İslav dili konuşan halk sistemli bir surette katledilmektedir.„ Evet maalesef Türkçe de birlikte !..

Patlamış

— Kâğıthanedeki Terkos borusu patlamış ! Sebebi ne olsa gerek?

— Anlamadın mı ? Islâhat imkânsızlığına rağmen hâlâ bağırıp çağıranlar karşısında hiddetinden patlamış olacak !

Yeni neşriyat

Neclâ — Şu roman yeni çıktı, okudun mu ?

Leylâ — Nedir o ?

Neclâ — "İskandal„...

Leylâ — Evet, okudum, hakikaten bir iskandal, rezalet doğrusu !

Erkek — [İçinden] Ne hissiz kadın.. Baktığımın farkında değil hâlâ!..

Kadın — [İçinden] Ne hissiz erkek.. Soyunduğumun farkında değil hâlâ!..

Be - Bü!

Bay A. B. bir kaza geçirmiş, karanlıkta on beş basamak merdivenden düşmüştü. İki gün sonra, kolu mavi benekli zarif bir askı içinde, düellodan yeni çıkmış bir şövalye edasiyle Anadolu Kulübüne geldi.

Bezik masası etrafındaki dostları koşuştular :

— Geçmiş olsun, geçmiş olsun!

— Teşekkür ederim.. On beş vidoluk bir tehlike atlattım !

Bahçede, Halil Nihat Boztepe'ye misafir gelen üstat İbnül Emin Mahmut Kemal sordu :

— Ne kazası atlatmış bu zat ?

— Bezik !

Üstat, hayretle başını iki yana salladı :

— Allah Allah.. Eskiden böyle şeyler "zamme„ lisi yüzünden olurdu !

Yenişehir

— Gazetelerin yazdığına göre, Beyoğlunun ortasındaki Yenişehirin hali pek acıklı imiş...

— Vah vah.. Yenisi böyle olursa Üsküdar gibi eskisini sen kıyas et gayrı !..

Ucuzluk

— Vah vah.. Bayramdan evvel hiçbir şey ucuzlayamayacakmış !.

— Eğer bu bayramda ucuzlayacak demekse daha iyi... Hiç olmazsa bir kaç bayram bir arada yapılacak demektir.

50 nci Madde!

Meğer ellinci madde işe çekiyormuş set!
Meğer basında yokmuş Allah için hürriyet

Yaygaraya bakınca anlıyoruz maksadı:
Vatan tan - tuna gitsin, bu hürriyete diyet!

Milliyeti koydular rafa, TAN çıkardılar,
Nerde Sertel'in Tan'ı, nerde bizim Milliyet!

Ellinci madde varken hali budur basının,
Maazalla olmasa nerde kalır emniyet?

Zekeriya, Peyami, Sadak, Yalçık ve Yalman
Birbirini yiyorlar, işte bu son vaziyet !

«Soldan sağa ve sağdan sola lerzan, girizan»
Bocalayıp durürlar, kimsede yok cesaret !

Ellinci madde kalsın olduğu yerde, Dehri,
Güzele bak ki döner belki kısmete niyet !

Dehrî-i Zaman

— Adalardan ayrılıyoruz diye üzülüyor musun ?..
— Niçin üzüleyim ?.. Odalara kavuşacağız !

Çocukluğumuzdan beri tanışırız. Fakat gençlik çağlarında hayat yollarımız ayrıldı. O, siyasî cereyanlara karıştı. Mebusluk, murahhaslık etti. Kaç defa gazetelerin ilk sahifeleri onun resimleri, demeçleri ile süslendi. Sonra nedense, birdenbire çekildi. Haber aldım ki ticaret ve taahhüt işlerile meşgulmüş.. çok zengin olmuş.. hususile bu harb de servetini beş on misline çıkarmış..

Nişantaşındaki apartımanının genişliğini, süslülüğünü, Heybeliadadaki köşkünün azametini, zarafetini, Büyükadadaki yalısının şahaneliğini anlata anlata bitiremiyorlardı.

Muhitlerimiz, iş saatlerimiz ayrı olduğu, o mütemadiyen otomobilde gezdiği, ben ise hep tramvayda, otobüste yolculuk ettiğim için buluşup uzun uzun görüşmek değil, hattâ rasgelip selâmlaşmak bile kabil olmuyordu.

Hakkında ne rivayetler, ne hikâyeler, ne efsaneler dönüp dolaşmıyordu. Apartımanlarının da, metreslerinin de adedi sayılamazmış.. karısına her sene iki kürk, her hafta bir elbise, hergün bir ayakkabı yaptırıyormuş. Geçende bir ziyafet vermiş: yemeğe oturdukları vakit davetlilere sofra peçetelerinin altından birer hediye çıkmış.. erkeklere ince, şık, mineli bir altın saat.. kadınlara şövalye, elmaslı birer yüzük..

Oğlu, Amerikanın eğlence ve sefahet âlemlerinde milyoner evlâtlarile müsriflik yarışı ediyormuş.. kızı İsviçrede birkaç prensesi yanında damed'honneur olarak taşıyormuş..

Halkın muhayyilesi geniş, ağzı gevşektir. Hudutsuz fanteziye, bitmez tükenmez gevezeliğe bayılır!

***

Yeni tehditler!

— Ne?.. Bana üç ay izin, altı maaş ikramiye vermez misin?.. Alimallah, ameleye işkence ediyorlar diye seni Sabiha Sertele söyler, gazetelerde ilân ettiririm!..

CEHENNEM AZABI!

Birkaç gün evvel Ada vapurunda burun buruna gelmiyelim mi? Amma, hangi Ada vapurunda.. Doğru Büyükadaya giden 5.45 in lüks güvertesinde değil.. ona binmek için sade Büyükadada köşk tutmak kâfi gelmiyor, her akşam yer tutmak için bir de adam tutmak lâzım..

Buluştuğumuz vapur, 4,10 vapuru idi. Malûm ya, o her adaya uğrar. Gidişi ağır, lüks salon ve güverteden ari, sıralarının üstündeki minderleri baştan başa islidir. Bir meziyeti varsa tenhadır. Onun için haftada bir iki o vapura atlar, Kınalıya çıkar, o küçük toprak parçasının yegâne ağaçlıklı yeri, sahibinin acaip bir alafrangalık eseri olarak «Jardin» adını koyduğu kahvede alnımı rüzgâra verir, bütün senenin yorgunluğunu çıkarmıya çalışırım..

O gün de aynı niyette idim. Alt kamaradan geçip en arkadaki serbes kısma doğru ilerliyordum.

— Vay Şükrücüğüm!.

— Maşallah Senai beyefendi!.

Adam bana iltifat etti, samimiyet gösterdi amma, neme lâzım, ben yine ihtiyatlı davrandım. Olur a, kim bilir, o laübali hareket eder de, ben ayni teklifsizliği gösterince kızar, gururlanır..

— Nafile, dedi, minderler berbat bir halde.. bacadan gelen bütün kurum üstlerine toplanmış.

— Zarar yok.. ben cebimde kâğıt getiriyorum.. siler temizlerim, ferah fahur otururuz. Çünkü bu vapurun en havadar yeri burasıdır!.

— Ona şüphe yok..

Gölge tarafında ortadaki Anadolu kıyısına bakan sıraya yerleştik. Oh!. tatlı bir poyraz, sade yüzümüzü, ellerimizi serinletmekle kalmıyor, yenlerimizden, paçalarımızdan girerek bütün vücudumuzu okşuyor..

— E. nasılsın Şükrücüğüm.. yahu, bu kadar senelik hak hukuk var.. insan bir kere arayıp sormaz mı?

Baktım, sesindeki saffet, tavırlarındaki samimiyet, diğer sivrilmiş, yükselmiş dostlarımızınkile ölçülemiyecek kadar içten geliyor.. Hem Senaîde öteki kalantorların vücut kabalığı ve kalınlığı da yok.. Vakıa, üzerinde kusursuz biçilip dikilmiş halis İngiliz kumaşından bir elbise.. ipek gömlek, benekli ağır bir kravat.. ayaklarında altları kalın gıcır gıcır bir iskarpin.. fakat, fazla beslenmenin alâmetlerinden olan külbastı yanaklardan, pufla göbekten eser yok.. sıkı perdah edilmiş avurtları azıcık gayret gösterseler biribirine yaklaşacaklar.. vücutça da zayıf, müstatil, iki taraflı altın tabakadan sunduğu hususî harman sigarayı alırken:

— Malûm ya, dedim, ben biraz çekingenimdir, durup

dururken kimseyi rahatsız etmek istemem.. amma, Allah muhtaç etmesin, bir işim düşer o zaman da ziyaretten sıkılmam.. yoksa, durup dururken zıp çıktı gibi karşınıza dikilip:

— Ben geldim!

Demek gücüme gider, amma, böyle bir tesadüf olur, gün kararlaştırırız, çağırırsınız memnuniyetle gelirim..

Güldü. Göz kenarları kırışarak, yanakları çukurlaşarak güldü:

— İlâhi Şükrücüğüm, sen yabancı mısın? Hani sana riyakârlık etmeğe hiç ihtiyacım yok bilirsin.. ciddî söylüyorum.. seni gerçekten severim, yemin ediyorum ki göreceğim geldi..

— Senaî beyciğim, muhitimiz büsbütün başka.. Allah eksik etmesin, sizin sayısız dostlarınız, ahbaplarınız var.. onların arasında yabancı bir leke gibi kalıp «Bu herif te içimize nereden karıştı?» dedirtmek istemem..

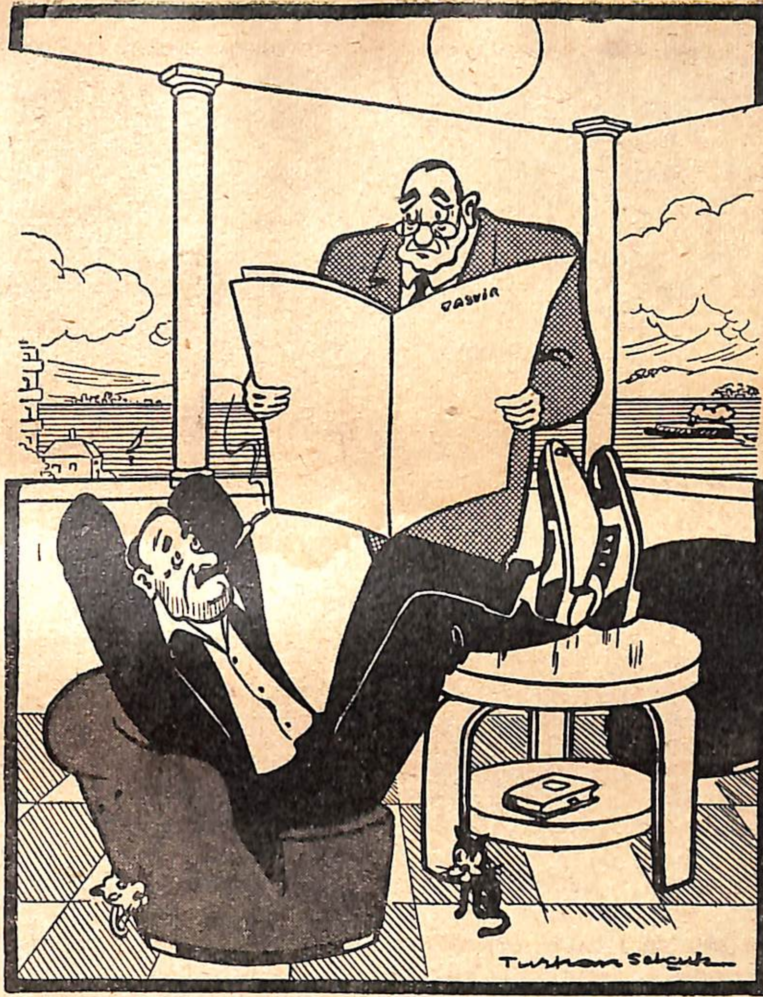
— Anlaşıldı, sen de hakkımda ötede beride dönüp dolaşan dedikodulara inanmışlardan birisin..

— E, ne bileyim yaşadığınız hayatın Binbir gece masallarındakini andırdığını anlatıp duruyorlar.

— Yalan, vallahi yalan Şükrücüğüm.. eğer öyle olsa senden niçin saklıyayım.. işte görüyorsun, süklüm püklüm, en mütevazi bir vatandaş gibi şu saatte evime gidiyorum.. vakıa üç dört apartımanım, biraz servetim var.. rahatımı severim.. çocuklarımı yabancı memleketlerde okutuyorum.. beş on parça antika topluyorum.. kışı İstanbulda, yazı Boğazda, ilk ve sonbaharı Heybelide geçiriyorum.. işte o kadar..

— Ya metresleriniz.. ziyafetleriniz.. eğlenceleriniz.. hediyeleriniz..

— Mübalâğa yavrum, mübalâğa.. Bir kere sıhhatım

— İngilizler Atom bombasına karşı koyacak bir top keşfetmişler...
— Başka ne var ne yok?..
— İstanbul belediyesi yeni bir ekmek çeşnisi arıyormuş!

son derece bozuk.. içki içmek değil, düpe düz herkes gibi yemek yiyemiyorum ki ziyafetler tertip edeyim.. her günkü gıdam sade suya haşlanmış sebze, makarna ile bir tabak kompostadan ibaret.. dehşetli bir engine de poitrine krizi geçirdiğim için doktorlar, her türlü heyecanlardan uzak bulunmamı tavsiye ediyorlar.. onun için metreslerle al takke ver külâh cilveleşmek şöyle dursun, karımla bile doğru dürüst sohbet ve muhabbet edemiyorum!

— Çok garip!.

— Garip değil, acınacak hal azizim.. bu zenginlik, senin anlıyacağın, benim için varlık içinde darlık, elîm bir işkence, dehşetli bir cehennem azabı.. Çok hoş bir fıkra vardır.. belki bilirsin.. Ahmetle, Mehmed.. iki arkadaş.. Ahmet gayet dindar, namazını niyazını kaçırmaz, musâlli, muttaki bir adam.. Mehmetse bütün haram olan şeylere düşkün, içkiden, hovardalıktan baş alamaz biri.. inanç ve alışkanlık durumları büsbütün ayrı gayrı olmakla beraber biribirlerile buluşup görüşmekten, ahbaplık etmekten büyük zevk alıyorlar. Aralarındaki muhabbet ve samimiyet bağı o kadar kuvvetli ki..

Bir gün Ahmede emri hak vaki oluyor. Ertesi sene de Mehmet dünyasını değiştiriyor.

Ahmet bu fani âlemdeki ibadet ve itaatlerinin mükâfatını görerek cennette yan geliyor. Nefis yemekler, kevser şarapları, huriler, gılmanlar.. Bir aralık Mehmet aklına geliyor, kendi kendine:

— Yahu, diyor, yeryüzünde kendisile bu kadar arkadaşlık ettim.. ahrette onu böyle unutuvermek reva mıdır? Kim bilir, zavallı şimdi cehennemde nasıl yanıp kavruluyor, zebanilerden topuzlar yiyip duruyordur.. gideyim, bakayımda mümkün olursa biraz da şefaat edeyim.

Cennetin idare şefinden izin alıyor, cehenneme doğru yürüyor. Kapıdan içeriye giriyor. Hey Allahım.. o ne kalabalık.. neyse sağa, sola, ileriye geriye dolaşıyor. Nihayet arkadaşı gözüne ilişiyor. A.. tuhaf şey.. Mehmet, kolunda güzel bir kadın, elinde bir rakı şişesi aşağı yukarı gezinip duruyor.

O anda Ahmet bir tuhaf oluyor. Hattâ Allaha karşı isyan etmeğe hazırlanıyor ve kendi kendine mırıldanıyor:

— Yazık namazlarıma, oruçlarıma, içkiden haramdan korunmaklığıma.. herif dünyanın zevkini sürdü, burada da yur patlasın, çal oynasın aynı hayatı yaşıyor!..

Yanına yaklaşıyor:

— Ulan Mehmet, bu ne hal, diyor, eski cünbüş ve eğlence cehennemde de devam ediyor ha!.

Mehmet yüzünü ekşitiyor:

— Sorma Ahmet, diye cevap veriyor, biz de böyle cehennem azabı çekiyoruz işte!

— Yahu, bu nasıl cehennem azabı, dostlar başına!.

— Mesele hiç te öyle dışarıdan göründüğü gibi değil dostum.. Acaba bunun yanında ateşte yanmak, kazanda kaynamak birşey mi? Elimdeki şişeye dikkatli bak.. İçi bomboş ve dipsiz.. kolumdaki kadın dersen.. bebek gibi güzel.. fakat şehvet duygusu yok, zürriyet organı yok.. bana da bundan beter cehennem azabı olur mu?

İşte Şükrücüğüm benim zenginliğim de aynı şekilde cehennem azabından başka birşey değil!.

A. Hidayet Reel

Tefrika No. 27

Yazan: A. H. REEL

— Hafız, dedi, o kadının seni böyle bir felâkete sürükliyeceğini vaktiyle keşfetmiş ve sana söylemiştim.. Geçen yaz, sıcak bir geceydi.. Belvüdeki konuştuklarımızı hatırlıyorsun değil mi?

— Hatırlıyorum üstadım, hatırlıyorum ama, «o kadın» diye muhakkırane tâbir kullanarak biçarenin günahına girme.. Böyle işlere beni teşvik etmesi şöyle dursun, yaptıklarımın hiçbirinden onun haberi bile yok.. Beduşum benden hiçbir şey istemez ki... Varımı yoğumu uğrunda feda etmek benim kendi icimden geliyor.. Hattâ işte böyle hırsızlığı bile göze alarak.. Belki bir gün kaatil de olurum,. Bilinmez.. Halbuki o, kendine kalsa bir lokma, bir hırkaya razıdır.. Beduşumun bu müstağniliğine karşı ben de en büyük fedakârlığı yaptım.. Kendime hapishaneyi, şerefsizliği, ıstırap ve sefaleti alıkoyarak her şeyi ona verdim.. Ama, ne ince bir ruhu, ne saf bir kalbi olduğunu bilsen beni sade mazur görmek değil, aynı zamanda takdir edersin.. Sahi üstadım, ben sizi niye tanıştırmadım,. bir gün ne olur, sözleşelim de, birlikte, tâbir caizse, bize kadar gidelim!.

Sait beyin zihninden iradesi dışında şu düşünce geçti : Bir hırsızla beraber bir orospunun evine gitmek!

Böyle bir mülâhazaya kapıldığını karşısındakinin hissetmesine imkân bırakmamak ve Cabir efendinin bir taraftan elemini öteki taraftan kadına karşı olan çılgınca sevgisini hafifletebilmek niyeti ile işi lâtifeye dökmeyi tercih etti. Zoraki bir gülümseme ile :

— Aman Hafız, dedi, neme lâzım., Beduşun şarkı söylemğe çıktığı zaman gördüm ya, gerçekten güzel.. Geçtim, ben de âşık olurum da aramızda maraza çıkar!

Sait beyin bu garip sözleri karşısında Cabir efendinin kalın dudaklarının kenarlarında acı bir tebessüm peyda oldu. Başını boynunun üstünde sağa doğru emin ve mütevekkil bir tavırla kıvırarak :

— İlâhi üstadım, dedi, sizin mücessem ismet ve iffeti kalbiniz, saf ve temiz vicdanınız bertaraf.. Beduşuma olan itimadım da o kadar sonsuzdur ki..

Sait bey, Cabir efendinin omzunu dostça bir iki darbe ile okşayarak devam etti :

— Canım Hafızım, ben de zaten lâtife ettim, şaka söyledim.. Yalnız asıl mühim meseleye gelelim.. Ortadan kaybolan kitaplar için ne yapmayı düşünüyorsun?.. Eğer parayı sarfetmedi isen onları geri verip kitapları alalım.

— Üstadım arzettim ya.. Onların parası apartımanın hava parasının bir kısmı ile eşyalara gitti.

— O halde tekrar yerlerine konmak ihtimali yok..

— Maatteessüf..

— Peki.. Bir müfettiş geldiği zaman ne olacak?

— Tabiî kıyamet kopacak.. Ama, ne yapayım, o zamana kadar Beduşumla yaşadığım zevkli ve samimî hayatı kâr sayacağım.. Sonrasını kadere bırakacağım..

— Vallahi ne diyeceğimi şaşırdım Hafızım.. Seni çok severim, biliyorsun.. İrtikâp ettiğin günahlar, yaptığın kabahatler pek büyük olmakla beraber yine muhabbtim eksilmemiştir. Elinde olmıyarak düştüğün uçurumdaki feci halin neticesi, üstelik, şimdi sana acıyorum da..

Cabir efendi, kocaman kahverengi mendilini tekrar çıkarmış, alnındaki terleri siliyor, nemli göz kenarlarını kuruluyordu. Birden oturduğu iskemleden fırladı :

— Üstadım, dedi, kusura bakma, başını ağrıttım. Hiç üzerinize vazife olmıyan bir dert ile sizi de müteessir ettim. Vakit epey ilerledi. Nerdeyse ortalık kararacak.. Şimdi, bir de evdekine meram anlatmak lâzım.. Bendenize müsaade!.

Sait bey, şapkası ensesinde, beli bükük, kolları iki yanına sarkık, ayakları dolaşa dolaşa tramvay istasyonuna doğru ilerileyen hayaletin arkasından merhametle istihzanın, şuaları içinde beraber raksetikleri, nazarlarla bir müddet takibetti. Sonra garsonu çağırıp kahve paralarını verdi ve kalktı.

XI

Zıpzıp Zühdü birden kâğıtları elinden çiçek çıkarmış kadar lekeli ve pürtük ü mermerin üstüne fırlatarak :

— Vazgeç artık şu oyundan, dedi, yüreğimde acaip bir sıkıntı var..

Osman, sivri burnunu dikip küçük gözlerini kırpıştırarak güldü :

— Ha.. Yeniliyorsun da ondan., Hiç, vallahi dinlemem.. Papeli isterim..

— Uulan bende şimdiye kadar kaç paran kaldı.. Gözüne dizine durasica..

— Kalmadı, kalmadı ama, bunu da bırakmak işime gelmez.. Oyun oyundur.. Sen nasıl, yedirir, içirir, kırk elli lira sarfedersin de hiç umurlamazsın.. Fakat oyunda bir kuruş alacağın olan adamın yakasını bırakmazsın..

— Uulan, kâğıdı kapayıp sana hanyayı konyayı gösterecek, ben çıkacaktım ya.. Ne ise, canına karim olsun.. Başım gözüm sadakası olsun,. Al şu papeli!.

Osman Çapar, Zıpzıp Zühdünün küçük kulaklarının, dar şakaklarının etrafından dolaştırıp uzattığı tek lirayı havadan bir saldırışla kaptı :

— Ha, berekât!

Diye sağ bacağını uzatıp sandalyenin üzerinde gerinir gibi bir vaziyet aldıktan sonra pantalonunun cebine yerleştirdi. Zühdü o zaman yerinden fırlayıp masanın üstünden âdeta köprü kurmuş gibi uzandı, Osmanın bazularına yapıştı :

— Yoo.. dedi; çay paralarını vereceksin..

(Devamı var)

Bir Başmakale

[Baş tarafı 2 nci sayfada]

— Kolay gele Emin... Ne yazıyorsun?..

— Türk köylüsüne dair bir başmakale...

Ziyaretçi hazin hazin başını salladı :

— Yaz azizim, yaz.. Bu zavallıların hayatına dair ne yazılsa azdır. Yaz, kış, İstanbul kaldırımlarında, kimi portakal, kimi karpuz, kimi kabak satarak ancak kuru ekmek parası kazanabilen köylülerimizi tarlasında bahtiyar edebilecek, köyünde yaşayabilecek imkâna kavuşturmadıkça bize kurtuluş yoktur!..

Sonra, sağ eliyle üstadın sol umuzunu okşıyarak ayrıldı :

— Güzel ilhamlar!..

Yalman Çelebi, kaleminin dalgın bir hareketiyle önündeki satırları çizdi, kâğıtlarını topladı ve yerinden kalktı.

Köprüye yanaşıyorduk!

Çimdik

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat

Bahçekapı : SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşhur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

OOO

BUGÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir.

Sahibi ve neşriyat müdürü: Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer : İbrahim Horoz Basımevi

Buruşukluklarımı Nasıl Giderdim.

Güzellik Mütehassıslarının ve sözde "Buruşukluklara karşı" müstahzaratın ademi muvaffakıyetinden sonra

EVİNDE YAPILACAK BASİT BİR TEDAVİ HARİKA YARATIYOR.

Akşamları yatmazdan evvel, terkibine genç hayvanların hüceyrelerinden istihraç edilen BIOCEL karıştırılmış bir krem tatbik ediyorum. Bu, tıpkı cildinizin BIOCEL'i gibidir. Sihriâmiz olan bu cevher sayesinde zayıflamış cildiniz beslenecek, tazeleşip gençleşecek. Bu cild gıdası, bütün dunyada tanınmış bir cild mütehassısı tarafından keşf ve hali hazırda pembe renkteki Tokalon kreminin terkibine ithal edilmiştir. Her akşam yatmazdan evvel yegâne cild gıdası olan bu BİOCEL'li kremi kullanınız. Sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. O cildi besler, açık mesameleri sıklaştırır ve «Makyaj» için mümkün olan en mükemmel bir esas teşkil eder. Bu iki kremin istimalinde müessir neticeler garantilidir. Aksı halde verdiğiniz [illegible]nın iki misli [illegible]de olunur

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47

Telefon : 22129

ABONE

Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.

Yabancı memleketlere:
Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

13 Eylül, 1945 Perşembe

Sayı: 77

20 Kuruş

KIŞ HAZIRLIĞI

Herkes kışı nasıl karşılıyor, bilmem. Fakat ben, manto, şapka, iskarpin ihtiyacına karşı şimdiden en sağlam tedbiri aldım: Çantamda bir tane MİLLÎ PİYANGO var!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1945 İKRAMİYE PLÂNI

Çekilişler :

29 Sonkânun, 2 Mayıs, 24 Ağustos, 1 Sonteşrin tarihlerinde yapılır.

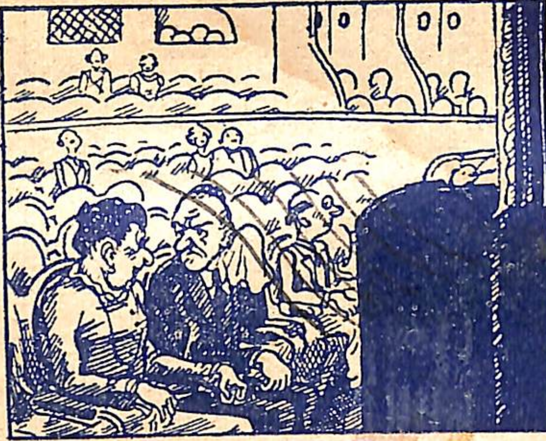
1945 İKRAMİYELERİ

1 adet ARSA *(İstanbul'da Büyük Yalıda. Ada; 164, Parsel No. 4, 923 m²)*

1	adet	2000	liralık	= 2000. —	lira
3	„	1000	„	= 3000. —	„
4	„	500	„	= 2000. —	„
10	„	200	„	= 2000. —	„
25	„	100	„	= 2500. —	„
100	„	40	„	= 4000. —	„
150	„	20	„	= 3000. —	„
300	„	10	„	= 3000. —	„

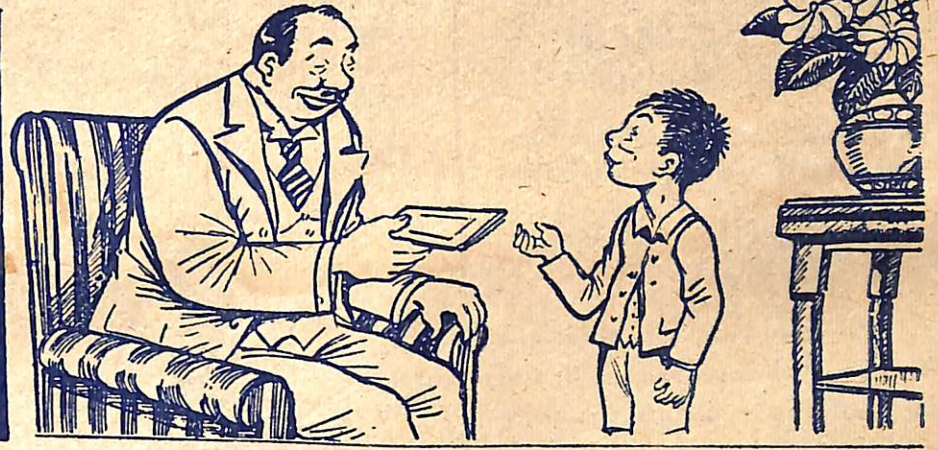
Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz aynı zamanda talihinizi denemiş olursunuz.

Dünya Karikatürleri

— Ayol, insan komedı seyrederken ağlar mı?..

— Bu kadar soğukluğa verilen paraya elbet ağlar!..

Aç Fransada:

— Bak yavrum, sana ne güzel bir resimli albüm getirdim...

— Keşke bir ekmek karnesi getirseydin!

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

"Tüccaran-ı muteberan„ dan Hacı Hâfız Hayaî

— Cenab-ı hakka hamd-ü senalar olsun ki bilâder, her yalan söyledikten sonra abdest tazelemeği mümin kullarına emretmemiş...

Ortağı — Bu su kıtlığında niderdik?!..

— Cumhuriyet —

— Tebrike derim büyük vatansever!.. Yabancı bir radyo dün gece gene sizden "alçak vatansız„ diye bahsetti!..

— Cumhuriyet —

AKBABA
SİYASİ MİZAH GAZETESİ
İstanbul, Ankara Cad. No.